

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Een resultaatgerichte overheid onder de loep: Afstudeer Scriptie
Eilander, R.

Citation

Eilander, R. (2002). Een resultaatgerichte overheid onder de loep: Afstudeer Scriptie. *Bestuurskundige Berichten*, 17(2), 11-14. Retrieved from <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3234473>

Version: Publisher's Version

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <http://hdl.handle.net/1887.1/item:3234473>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

werking. Deze werkgroepen kwamen met verschillende veiligheidsvoorstellen, waarvan cameratoezicht er een was. In Zwolle was het duidelijk de horeca die het initiatief nam en door de goede contacten met de politie directe toegang had tot de gemeentelijke agenda. In de literatuur is betrekkelijk weinig aandacht voor de vervaging van het onderscheid tussen interne en externe actoren bij agendavorming.

De reden dat voor cameratoezicht werd gekozen is dat er al verschillende andere maatregelen waren genomen die niet, of niet voldoende, effect hadden gesorteerd. Daarbij komt dat er ook veel succesverhalen over cameratoezicht de ronde deden. Zo werd Ede door vrijwel alle respondenten aangehaald als een groot succes. Ook Engeland is regelmatig genoemd in stukken en door respondenten. Dit heeft leden van de werkgroepen (horeca, politie of gemeente) er mogelijk toe gebracht cameratoezicht voor te stellen.

Een ander belangrijk punt is dat cameratoezicht door de drie gemeenten als *sluistuk* wordt gezien op een reeks van (eerder) genomen maatregelen zoals een verbeterd taxi-beleid, plaszuilen en meer politie-agenten. Het dient dan ter aanvulling op en zeker niet als vervan-

ging van deze maatregelen. In alledrie de onderzochte gemeenten was sprake van een zogenaamde maatregelenmix. Cameratoezicht is nergens als geïsoleerde oplossing op de agenda gekomen. Een van de opvallende punten in de studie naar de agendavorming van cameratoezicht is het gebrek aan onderzoek dat gemeenten hebben gedaan naar cameratoezicht. In geen van de gemeenten is onderzoek gedaan naar te verwachten effecten. Vaak heeft men slechts onderzoeken bekeken uit het buitenland, meestal Engeland, of is men met een bezoek gebracht aan Ede. Wellicht is het interessant om een onderzoek te doen naar de mate waarin (wetenschappelijk) onderzoek een rol speelt bij het vormen van beleid. In ieder geval is die rol bij de onderzochte cases beperkt gebleven. Gemeenten hebben vooral gebruik gemaakt van studies die in het buitenland zijn gedaan, de onderzoeken in de gemeenten zelf werden vooral gedaan door enquetebureaus en bijvoorbeeld hogescholen.

Een interessant onderwerp voor verdere studie zouden ook steden kunnen zijn waar cameratoezicht van de politieke agenda is verdwenen. Dit is bijvoorbeeld gebeurd in Leeuwarden.

In dit onderzoek is een aspect van de

agendavorming van cameratoezicht wellicht onbelicht gebleven. Namelijk de aanwezigheid van de technologie cameratoezicht van goede kwaliteit tegen een lagere prijs dan ooit. Mogelijk draagt ook de technologische ontwikkeling daarmee bij aan het toenemend aantal camera's in de publieke ruimte. Ook voor dit aspect zou in toekomstig onderzoek naar de agendavorming van cameratoezicht aandacht voor moeten zijn.

De effecten van cameratoezicht in de onderzochte gemeenten zijn interessant te noemen. In Apeldoorn neemt het aantal incidenten niet af, maar toe. Dit komt doordat er meer gezien wordt door de politie dankzij de camera's. Ook het aantal veroordelingen van geweldsplegers neemt toe, omdat de beelden als bewijs worden gebruikt in de rechtzaal. Verschillende respondenten hebben tenslotte het idee dat er een zeker verplaatsingseffect te signaleren is sinds het cameratoezicht operationeel is. Incidenten verplaatsen zich van buiten de horeca-gelegenheden naar binnen. Ook in Den Helder en Zwolle worden meer mensen gearresteerd dankzij de beelden. De pakkans neemt toe, doordat de politie met de camera's 'meer ziet'. Het effect van cameratoezicht in de drie onderzochte gemeenten lijkt vooral repressief te werken en niet preventief.

Noten

¹ Wessels, Kees, *NS krijgt 300 extra camera's*, in het Algemeen Dagblad

² Nota Inzoomen op veiligheid; cameratoezicht in Amsterdam

³ Zie bijvoorbeeld: www.ilv.nl/cameratoezicht/index.htm

⁴ WODC, *Cameratoezicht in het publieke domein in EU-landen*, 2000, pp 6

⁵ Hoek, van, Anneke, red., *Focus op veiligheid*, DSP/ES&E, in opdracht van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Ministerie van Justitie, 2000

⁶ Bureau Jansen & Janssen, *Zoom – Dossier Cameratoezicht*, augustus 2000, hoofdstuk 5

⁷ Moerland, R., in NRC Handelsblad, *Een hoop mannen vinden dit niet leuk*, 13 oktober 2000

⁸ Woerkum, van R., *Cameratoezicht in openbare ruimten*, in opdracht van EPN, 2001, pp 2-3

⁹ Hoek, van, Anneke, red., *Focus op veiligheid*, DSP/ES&E, in opdracht van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Ministerie van Justitie, 2000

¹⁰ WODC, *Cameratoezicht in het publieke domein in EU-landen*, 2000

¹¹ Registratiekamer, *In beeld gebracht – privacyregels voor het gebruik van videocamera's voor toezicht en beveiliging*, 1999

¹² Hoof, van, H.A.J.M. et al, *Handreiking cameratoezicht, deelonderzoek "Technologische aspecten"*, augustus 2000, pp 23-27

¹³ Bureau Jansen & Janssen, *Zoom – Dossier Cameratoezicht*, augustus 2000, hoofdstuk 5

¹⁴ zie bijvoorbeeld: Registratiekamer, *In beeld gebracht – privacyregels voor het gebruik van videocamera's voor toezicht en beveiliging*, 1999

¹⁵ Bureau Jansen & Janssen, *Zoom – Dossier Cameratoezicht*, augustus 2000, hoofdstuk 6

¹⁶ Hoof, van, H.A.J.M. et al, *Handreiking cameratoezicht, deelonderzoek "Technologische aspecten"*, augustus 2000, pp 14-15

Een resultaatgerichte overheid De Tweede Kamer onder de loep

Renate Eilander

Bij een veranderende tijdgeest waarin de burger steeds mondiger wordt en waarin het mogelijk is via moderne communicatiemiddelen snel inzicht te krijgen in het presteren van bedrijven, kan de overheid niet achter blijven. De burger wil waar voor zijn geld. Ook (of misschien wel juist) de overheid moet laten zien welke resultaten worden bereikt. Doet de overheid de dingen goed en doet de overheid ook de goede dingen? Om op deze veranderende tijdgeest te kunnen reageren is een resultaatgerichte overheid nodig.

De probleemstelling van het onderzoek luidt:

Hoe valt de mate waarin Tweede Kamerleden VBTB benutten tijdens de begrotingsbehandelingen 2002 te verklaren? En welke aanbevelingen kunnen in dit kader gedaan worden.

In het eerste gedeelte van dit artikel zal het VBTB-gebruik tijdens de behandeling van de begrotingen beschreven worden. In het tweede gedeelte wordt een verklaring gezocht voor de mate waarin VBTB wordt benut door de Kamerleden. In het laatste gedeelte worden de factoren beschreven die de mate van VBTB-gebruik verklaren en tevens worden aanbevelingen gedaan voor het verbeteren van het VBTB-gebruik door de Kamer.

VBTB-gebruik tijdens de begrotingsbehandeling

Voorafgaand aan de plenaire behandeling van de begroting vinden vergaderingen met de Vaste Kamer Commissies van de desbetreffende begroting plaats. Tijdens het overgrote deel van deze wetgevingsoverleggen zien we terug dat in het begin zowel Kamerleden als ministers zich goed bewust zijn van de VBTB-terminologie en werkwijze. De VBTB-begroting en VBTB-gerelateerde onderwerpen zoals budgetflexibiliteit en streefwaarden komen dan aan bod. Naarmate de tijd verstrijkt, staan in het wetgevingsoverleg veel technische vragen over organisatie, actuele thema's en input centraal. Dit zou bij de behandeling van een VBTB-begroting niet moe-

ten. Opvallend is ook, dat bij de behandeling van een relatief 'minder goede' begroting de discussie voornamelijk over streefwaarden, onduidelijke doelstellingen en budgetflexibiliteit gaat. Terwijl bij een relatief 'goede' begroting veel meer vragen worden gesteld over beleidsmatige thema's. Tijdens deze discussies is slechts in een enkel geval aandacht voor de koppeling tussen doelstelling, instrumenten en budget (de *www*-vragen). Bij de wetgevingsoverleggen valt verder op dat bijna geen aandacht wordt besteed aan de beleidsprioriteiten zoals deze genoemd worden in de beleidsagenda van elke begroting.

De aard van de schriftelijke vragen is enigszins veranderd ten opzichte van vorig jaar. Er zijn minder vragen over input-gerelateerde onderwerpen gesteld en meer vragen over output, outcome, streefwaarden en doelstellingen. Een feit is echter dat hoewel het aantal input-gerichte vragen gedaald is, deze nog een heel groot deel van het totaal van de schriftelijke vragen uitmaken.

Het aantal amendementen dat is ingediend tijdens de behandeling van de begroting in 2002 is met meer dan 100% toegenomen ten opzichte van 2001. Het totale bedrag dat met deze amendementen gemoeid gaat, is bijna drie keer zo hoog geworden. Hieruit kunnen we afleiden dat het door VBTB niet moeilijker of onmogelijk is geworden om te amenderen. Daarnaast is het aantal amendementen dat een verschuiving tussen artikelen vraagt, absoluut en qua hoogte van het bedrag, aanzienlijk verhoogd.

De nadruk is meer komen te liggen op het afwegen van verschillende algemene doelstellingen dan het alloceren tussen de verschillende operationele doelstellingen. In geen van de amendementen is een voorstel gedaan voor een aanpassing van de artikelindeling. Dat zou kunnen betekenen dat de huidige artikelindeling van de begroting volstaat.

Voor wat betreft de moties zien we een kleine stijging van moties waarin om ex post, maar vooral ex ante evaluatie onderzoek wordt gevraagd. Dit duidt op een meer resultaatgerichte instelling van het parlement. Daarnaast zijn er meer moties gericht op de aanpassing of formulering van streefwaarden. Bij het overgrote deel van de moties is geen verandering ten opzichte van vorig jaar waar te nemen. Zowel bij de moties en amendementen ontbreekt in de toelichting een duidelijke koppeling tussen budgetten, instrumenten en doelstellingen, terwijl dit juist bij de VBTB-begroting gemakkelijker zou moeten worden.

Tijdens de plenaire behandeling wordt VBTB een enkele keer genoemd. Daarnaast komen ook een enkele keer VBTB-gerelateerde thema's zoals streefwaarden en prestatie-indicatoren aan bod. Veel aandacht wordt besteed aan de doelstellingen en prioriteiten zoals ze genoemd zijn in de begroting. De Kamer vindt soms een aanpassing van een doelstelling of instrument nodig. Tevens geeft de Kamer een paar keer aan dat ze bij de volgende begroting graag andere prioriteiten of doelstellingen terug wil zien. Daarnaast wordt heel veel over beleidszaken en actuele thema's gesproken waarbij geen relatie met de begroting gelegd kan worden. Tijdens de discussies mist een duidelijke koppeling van doelstelling, instrument en budget. Doelen en adequaatheid van doelen komen niet aan bod bij het wetgevingsoverleg of de plenaire behandeling, terwijl dit juist de meest basale en belangrijke onderwerpen zijn.

Oorzaken voor mate VBTB-gebruik

Kortom, het VBTB gebruik van de Tweede Kamer is nog niet optimaal te

noemen. Een eerste mogelijke oorzaak is dat Tweede Kamerleden het VBTB gedachtegoed niet goed vinden. Uit het onderzoek blijkt dit niet het geval te zijn. De Kamerleden vinden VBTB een goed initiatief en zijn bereid om de komende jaren verder in het proces te investeren. Kamerleden zien dat er nog heel veel moet gebeuren om het hele Rijk te doordrenken van het VBTB-gedachtegoed. Zo moeten begrotingen bijvoorbeeld nog worden verbeterd en de interne doorwerking van VBTB moet nog gestalte worden gegeven. Maar toch lijken kamerleden het nut van VBTB in te zien en ze zijn vastbesloten om door te gaan met VBTB.

Het aantal amendementen dat is ingediend tijdens de behandeling van de begroting in 2002 is met meer dan 100% toegenomen ten opzichte van 2001

Als tweede oorzaak wordt genoemd: de mogelijkheid dat VBTB het budgetrecht van de Kamer aantast. Ook dit blijkt niet het geval te zijn. Kamerleden kunnen op veel verschillende manieren hun invloed op de begroting uitoefenen. Tijdens de behandeling van de begroting is dit veelvuldig gebeurd door middel van het indienen van moties en amendementen. De Kamer maakte zich in het voortraject van VBTB heel erg veel zorgen over VBTB en het budgetrecht. Uit het aantal en het soort ingediende amendementen kunnen we concluderen dat de VBTB-begroting voldoende mogelijkheden biedt om te amenderen.

Een derde mogelijke oorzaak kan de slechte kwaliteit van de begroting zijn. Ook dit argument is tijdens het onderzoek weerlegd. Hoewel de Kamerleden aangeven dat er wat betreft de begrotingen op enkele punten nog een verbeteringslag te maken valt, zijn ze over het algemeen heel tevreden over deze eerste nieuwe begroting. De begrotingen van alle ministeries zijn toegankelijker, hanterbaarder en beter leesbaar dan hun voorgangers.

Factoren die mate van VBTB-gebruik verklaren en aanbevelingen

Kamerleden lijken dus in grote lijnen tevreden over het VBTB-gedachtegoed, de mogelijkheden om het budgetrecht uit te oefenen en de kwaliteit van de begroting. Uit de interviews met Kamerleden blijkt dat er andere factoren zijn die bepalen op welke manier Kamerleden gebruik maken van VBTB. Deze factoren kunnen ingedeeld worden in factoren die betrekking hebben op de interne organisatie van de Tweede Kamer, factoren die betrekking hebben op politieke facetten van de begrotingsbehandeling en overige factoren.

De eerste factor om dit te verklaren is de noodzaak om VBTB te gebruiken. Uit het onderzoek blijkt dat Kamerleden zich niet voldoende bewust zijn van de noodzaak van het VBTB-gebruik, terwijl het belangrijk is dat ambtenaren, de regering én Kamerleden het VBTB-gedachtegoed volledig steunen en benutten. Vooral ambtenaren van de (directies FEZ van de) ministeries hechten hier erg veel waarde aan. Door hun minister te wijzen op deze noodzaak en wens is al een eerste stap in de goede richting gezet. De regering heeft een hele grote invloed op de manier van werken van het parlement. Het past binnen de taak van de regering om, wanneer ambtenaren hierom vragen, de Kamer te wijzen op deze noodzaak. Ook kan de minister de Kamer indirect wijzen op de noodzaak van het gebruik van VBTB. Tijdens het wetgevingsoverleg of de plenaire behandeling worden bijvoorbeeld veel vragen gesteld over de aanpassing van doelstellingen. Het is dan de taak van de minister om verder te vragen naar instrumenten en budgetten die tot deze doelstelling leiden. Zo dwingt de minister de Kamer om over de koppeling van doelen, instrumenten en bud-

getten na te denken.

De tweede factor is kennis. Het is noodzaak dat zowel de medewerkers van de Tweede Kamer als de Kamerleden voldoende kennis over VBTB hebben. Vooral het gebrek aan kennis bij het opstellen van moties en amendementen valt op. Geen van de amendementen en moties waren afgelopen jaar in VBTB-termen opgesteld. Voor ministeries zou het eenvoudiger zijn om een motie uit te voeren wanneer duidelijk beschreven staat bij welk artikel een motie hoort en met welke instrumenten en budgetten deze moet worden uitgevoerd. Om een grotere uitvoerbaarheid van amendementen te bewerkstelligen is het verder raadzaam om, in de beginjaren van de nieuwe begroting, overleg te plegen met de ministeries en de griffier van de Tweede Kamer om dekking te vinden voor amendementen. Om de kennis te verbeteren zullen de cursussen aan Kamerleden en medewerkers van de Tweede Kamer uitgebreid moeten worden. Tot nu toe werden de VBTB-cursussen voornamelijk gericht op de begroting. Er zal dus meer aandacht besteed moeten worden aan het opstellen van moties en amendementen in VBTB-termen.

De derde factor is het besluitvormingsproces in de Kamer. Er wordt tijdens de behandeling van de begroting weinig over de begrotingen en de doelstellingen in de begrotingen gesproken, omdat besluitvorming hierover tijdens de algemeen overleggen van de Vaste Kamer Commissies gedurende het jaar plaatsvindt. Daarom is het belangrijk dat de beleidsnota's die gedurende het jaar aan de Tweede Kamer worden aangeboden in VBTB-termen zijn opgesteld. Hierbij is het voor de Kamer van belang dat in de eerste alinea wordt aangegeven op welk begrotingsartikel de nota aansluit. Andersom moet in de begroting weer worden verwezen naar de relevante documenten. Voor wat betreft het in VBTB-termen opstellen van officiële documenten, moet de politieke top het goede voorbeeld geven, door bijvoorbeeld het regeerakkoord conform VBTB-eisen op te stellen. Als zij dit namelijk niet doen dan is dat voor de Kamer ook

een excuus om geen aandacht aan VBTB te besteden. Wanneer zowel de beleidsnota's als officiële regeringsstukken in VBTB-termen zijn opgesteld, is er voor de Tweede Kamer geen enkel excuus meer om niet resultaatgericht, volgens VBTB-uitgangspunten, te debatteren.

De vierde factor is tijdgebrek. De Kamerleden zeggen dat ze te weinig tijd hebben om een begroting optimaal te kunnen voorbereiden. Ze hebben dus ook niet veel tijd gehad om zich te verdiepen in de nieuwe VBTB-begroting. Op een resultaatgerichte manier debatteren hoeft echter niet meer tijd te kosten. Het is vooral van belang dat, in plaats van aandacht voor de input, meer aandacht besteed wordt aan resultaten, doelstellingen, instrumenten en de effecten van beleid. Het is wel mogelijk om de tijdsdruk rondom de begroting te verminderen. Door de beleidsmatige VBTB-begroting is het namelijk eenvoudiger voor niet-financiële deskundigen om woordvoerder te zijn bij een begrotingsdebat. Zo kunnen de verschillende beleidsterreinen nog beter onder de Kamerleden verdeeld worden. In het meest ideale geval zou elke specialist op een bepaald onderwerp, bij het gedeelte van het begrotingsdebat over dat onderwerp woordvoerder kunnen zijn. Meerdere personen worden zo woordvoerder bij de begroting waardoor de tijdsdruk over meerdere mensen verdeeld wordt. Tevens kan door de ontwikkeling van een digitale begroting, door het Ministerie van Financiën, tijd bespaard worden. Bij een digitale begroting kost het minder tijd om relevante informatie of informatie over een bepaald thema op te zoeken. Daarnaast is het bij een digitale begroting mogelijk om direct door de klikken naar relevante (gedeeltes van) documenten en de verantwoording.

Daarnaast zijn er nog enkele factoren te noemen die betrekking hebben op de Haagse politiek. Ten eerste oefenen de media volgens de Kamerleden een grote invloed uit op de begrotingsbehandeling. Woordvoerders worden afgerekend op de nieuwwaarde in de pers. VBTB is, volgens de Kamerleden geen onderwerp waarmee ze verzekerd

zijn van media-aandacht. Het doel van de hele VBTB-operatie is echter niet dat Kamerleden aandacht besteden aan VBTB, maar dat de Kamerleden op een resultaatgerichte manier naar de begroting kijken en tijdens de begrotingsdebatten kritisch zijn over de doelstellingen, instrumenten en budgetten. Media-aandacht is dan ook geen excuus voor het niet gebruiken van VBTB-uitgangspunten. Kamerleden kunnen heel goed aandacht besteden aan actuele onderwerpen of onderwerpen uit de begroting en daarnaast ook VBTB als uitgangspunt gebruiken. Het is duidelijk dat op dit punt bij de Kamerleden dus nog een stuk kennis ontbreekt. Waarschijnlijk dat door een combinatie van enkele aanbevelingen ook de media uiteindelijk geen bedreiging meer vormt voor VBTB. Wanneer het denken binnen de Rijksoverheid verandert en er meer aandacht komt voor een resultaatgerichte overheid en de verantwoording zal de media juist aan deze zaken ook aandacht willen schenken. Dan zal het ook vanzelfsprekender zijn voor Kamerleden om tijdens de begrotingsdebatten over deze aspecten te debatteren. Media-aandacht kan ook positief gebruikt worden om de resultaatgerichte overheid te promoten. Door meerdere persberichten te laten verschijnen over de resultaatgerichte overheid, begroting en verantwoording, komen deze onderwerpen meer in de media en zullen Kamerleden meer aandacht aan deze zaken besteden tijdens de debatten.

Het VBTB gebruik van de Tweede Kamer is nog niet optimaal te noemen

De tweede factor is de rol van de regering. Door VBTB is het mogelijk om bijvoorbeeld meer op hoofdlijnen te sturen. Uit de interviews met Kamerleden en uit de literatuur blijkt echter dat de besluitvorming door VBTB weinig zal gaan veranderen. Volgens Kamerleden staan de hoofdlijnen van het beleid al

vast en kan de Kamer alleen op detail-niveau nog wijzigingen aanbrengen. Daarom is het volgens Kamerleden onmogelijk om zich op de hoofdlijnen van beleid te richten. Maar de regering geeft aan ook al rekening te houden met de wensen van het parlement. Het tijdens de debatten aandacht besteden aan de hoofdlijnen van beleid is maar één onderdeel van VBTB. Als volgens de Kamerleden de doelstellingen al vast staan, zouden ze zich in discussies wél kunnen richten op instrumenten en de daarbijbehorende budgetten of op andere aspecten van de resultaatgerichte overheid zoals bijvoorbeeld prestatiegegevens en streefwaarden. De Kamer kan tijdens de debatten ook op deze aspecten sturen. Dat is nu nog te weinig gedaan.

Ten derde wordt de begroting gebruikt als politiek instrument in de strijd tussen de partijen, tussen coalitie en oppositie en tussen regering en parlement. De begrotingsdebatten zullen, volgens Kamerleden weinig veranderen, omdat het politieke spel en politieke belangen altijd een grote rol zullen blijven spelen. Hier ligt een rol voor de voorzitters van

de Kamercommissies en de Tweede Kamer om meer te sturen op het soort discussie dat plaatsvindt. Wanneer Kamerleden bijvoorbeeld te veel afwijken van het eigenlijke onderwerp van het debat (de begroting) kan de voorzitter ingrijpen. Daarnaast kunnen Kamerdebatten aan een strengere tijdslimiet worden gebonden. Hierdoor worden de Kamerleden gedwongen om meer op hoofdlijnen te discussiëren.

Naast de interne en politieke factoren werden nog twee op zichzelf staande factoren genoemd die de debatten in de Tweede Kamer hebben beïnvloed. De eerste factor is de aankomende verkiezingen. Door de verkiezingen komen voornamelijk belangrijke verkiezingsonderwerpen aan bod en raakt VBTB op de achtergrond. De tweede factor is de evaluatie van Paars 2. De plenaire behandeling van de ontwerp-begroting stond dit jaar in het teken van de evaluatie van de afgelopen kabinetsperiode. Nu moet ministers en Kamerleden het jaar na de verkiezingen nog veel kennis, ook met betrekking tot VBTB, worden bijgebracht, terwijl het jaar voor de verkiezingen, de verkiezingsstrijd een

grote invloed heeft op het werk van deze personen. Wanneer Kamerleden en ministers langer dan vier jaar op hun post blijven zitten, is aan de ene kant een heel stuk kennis gewaarborgd en daarnaast krijgen de debatten een heel andere inhoud, omdat meer op doelstellingen en grote lijnen gestuurd en afgerekend kan worden. Minder vaak bepalen de verkiezingen en het inwerken van Kamerleden dan de inhoud van de debatten. Daarnaast moet de evaluatie van een regeerperiode niet tijdens de begrotingsdebatten plaatsvinden. Hiervoor kunnen de verantwoording of speciale evaluatie-debatten gebruikt worden.

De auteur is werkzaam bij het Ministerie van Financiën als beleidsmedewerker van de afdeling Beleids-evaluatie en -instrumentatie bij het directoraat-generaal van de Rijksbegroting.

Het onderzoek is uitgevoerd als stage- en scriptieopdracht voor de opleiding Bestuurskunde, Universiteit Leiden. Het artikel is op persoonlijke titel geschreven.

Bericht van het Bestuur

Zou jij het leuk vinden om een jaar actief te zijn voor de B.I.L.?

Smaakt een jaar commissiewerk naar meer of heb je ervaring opgedaan op andere gebieden die je denkt toe te kunnen passen op de B.I.L.?

Of zie je jezelf graag op zo'n mooie bestuursfoto staan?

Met andere woorden....

Heb jij bestuursambities? Denk er eens over na!

Wij houden in ieder geval onze oren en ogen open de komende tijd!

Met vriendelijke groet,

Het B.I.L.-bestuur

Student-stage bij het Kabinet van de Commissaris der Koningin

Albert Jan van Zwieten

Gegrepen door de monarchie als staatsvorm heb ik ervaring willen opdoen bij een bestuurseenheid die in haar werkzaamheden intensief met Koninklijk Huis coöpereert. Omdat het Kabinet van de Commissaris van de Koningin, naar mijn mening, een dergelijk eenheid is, heb ik, toen ik tijdens het mede door mij georganiseerde Landelijk Congres der Bestuurskunde de Commissaris der Koningin, mijnheer Franssen, ontmoette, bij hem geïnformeerd naar stage-mogelijkheden. Dit heeft er toe geleid, dat ik van 17 september 2001 tot 17 januari 2002 een stageplaats bij zijn Kabinet kreeg aangeboden.

zaken.

Hieruit voort vloeien de hoofdtaken van de afdeling Kabinet welke te onderscheiden zijn in beleids-, adviserende, coördinerende en ondersteunende taken. Te weten: algemeen bestuurlijke en juridische advisering CdK (o.a. gemeentelijke bestuursvraagstukken; specifieke projecten en advisering); kabinetzaken (o.a. coördinatie burgemeester-aangelegenheden; advisering van en protocollaire zaken rond het Koninklijk Huis); openbare orde en veiligheid (waaronder begrepen de taken op het terrein van de rampenbestrijding en het terrein van de openbare orde c.q. politie) en tenslotte ondersteuning (o.a. archivering van stukken van de CdK als Rijksorgaan) en secretariaat CdK (o.a. documentaire informatievoorziening). Derhalve is het Kabinet van de Commissaris der Koningin van de provincie Zuid-Holland onderverdeeld in drie clusters: Kabinetzaken, Rampenbestrijding en Registratuur.

Zoals reeds aangegeven zijn met name de taken van Rijkswege het aanknopingspunt voor de één op één relatie van de afdeling Kabinet met de CdK. Deze taken brengen de vele vertrouwenskwesies met zich mee. Dit bepaalt mede de werkkarakteristiek van de afdeling zoals burgemeestersbenoemingen, bestuurskwesies en persoonlijke aangelegenheden van bestuurders. Korte en snelle lijnen op bestuurlijk en politieke niveau zijn ook op een ander vlak noodzakelijk en kenmerkend. De

afdeling Kabinet is in politieke bestuurlijke context een direct aanspreekpunt voor de CdK. Veelal speelt de afdeling Kabinet in op actuele en vaak onverwachte bestuurlijk juridische zaken en problemen.

De Stagewerkzaamheden Het takenpallet

Het Cluster Kabinetzaken houdt zich met een aantal van de hierboven genoemde uiteenlopende hoofdtaken van het Kabinet van de CdK bezig. Het richt zich op burgemeesters-aangelegenheden, advisering Koninklijk Huis over predikaten Koninklijk en Hofleveranciers en koninklijke erepenningen, Koninklijke onderscheidingen, advisering Buitenlandse zaken inzake benoeming en ontslag van Buitenlandse consular personeel, protocollaire aangelegenheden CdK, bezoeken van Koninklijk Huis en Ministers aan de provincie, werkbezoeken aan gemeenten en algemene kabinetzaken.

Binnen deze pallet van taken heb ik mij als student-stagair toegelegd op zoveel mogelijke taken. Hetgeen hieronder wordt beschreven.

Burgemeestersaangelegenheden

De provincie heeft sedert januari 2002 92 gemeenten. De CdK c.q. de Chef van het Kabinet (CK) is in al die gemeenten van de provincie op meerdere wijzen betrokken bij de burgemeesters. Ik heb ten behoeve van de 6 maands-, 1^e 2^e, 3^e en 5,5 jaarsgesprekken memo's ter voorbereiding opgesteld. In de memo staat